

samenkerk

november 2022 nr.4

Adventgedachten

pagina 14

Een krachtige boodschap

over leven na de dood

pagina 8

De zeven smarten

van de Paterskerk

pagina 24

Beste lezers van Samen Kerk,

Redactie en kerkbestuur wensen u veel plezier en inspiratie bij het lezen van dit blad. Vrijwilligers zorgen ervoor dat u deze uitgave van onze parochies vier maal per jaar mooi verzorgd ontvangt. Mogelijk draagt u financieel uw steentje bij aan onze parochies door uw deelname aan de kerkbijdrage. Mocht u dat nog niet doen maar wel graag willen gaan doen, dan zeggen we nu alvast dank u wel! De parochies zijn voor de exploitatie puur afhankelijk van de bijdragen van parochianen, waarbij de kerkbijdrage de belangrijkste factor vormt.

Ook uw gift is en blijft dus onontbeerlijk!

Parochianen die deelnemen aan de kerkbijdrage ontvangen jaarlijks een brief uit dankbaarheid en een aansporing om de bijdrage voort te zetten. Indien u (nog) niet bijdraagt, kunt u een bedrag overmaken naar de parochies. Voor de kerkbijdrage:

St. Petrus' Banden (Grote Kerk)

ABN-AMRO bank met iban-nr: NL59 ABNA 0484 1000 17

ING bank met iban-nr: NL82 INGB 0001 1748 63

t.n.v. kerkbestuur Venray o.v.v. adm. Kerkbijdrage parochie St. Petrus' Banden

Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten, Christus Koning en Franciscus van Assisi (Paterskerk)

ABN-AMRO bank met iban-nr: NL17 ABNA 0231 8085 26

t.n.v. kerkbestuur Venray o.v.v. adm. Kerkbijdrage parochie Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten

Graag naam en adres vermelden! Wellicht ten overvloede wijzen we erop dat uw bijdrage fiscaal **aftrekbaar** is. Ook bestaat de fiscale mogelijkheid van een zogenaamde periodieke gift. Uw gift is een **periodieke gift** als u aan deze voorwaarden voldoet:

- U geeft jaarlijks hetzelfde bedrag aan dezelfde instelling of vereniging.
- U betaalt het bedrag minstens 5 jaar achter elkaar.

U mag uw periodieke gift helemaal aftrekken als u aan bovenstaande voorwaarden voldoet en samen met het kerkbestuur de periodieke gift in een overeenkomst hebt vastgelegd. Informatie daaromtrent vindt u op onze site rkvenray.nl.

Voor eenmalige giften:

St. Petrus' Banden (Grote Kerk)

Pastorie Eindstraat 6 0478-550740

contact@rkvenray.nl

maandag, dinsdag, vrijdag tussen 09:30-11:00

Bank nr: NL 49 ABNA 0579 7394 81

Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten, Christus Koning en Franciscus van Assisi (Paterskerk)

Pastorie Leunseweg 5 0478-5 80202

contact@rkvenray.nl

woensdag, donderdag, vrijdag tussen 09:30-10:30.

Bank nr: NL17 ABNA 0231 8085 26

Helpt u deken, de andere priesters en het kerkbestuur en de vele vrijwilligers met hart en ziel te blijven werken voor en aan onze kerk en kerkgemeenschap!

Bij voorbaat hartelijk dank!

Nieuwsbrief

Velen ontvangen elk kwartaal 'Samen Kerk,' het parochieblad van Venray. Ook online is het blad te vinden (rkvenray.nl). Daarnaast staat met regelmaat het een en ander in met name Peel & Maas. Maar om zo actueel mogelijk te zijn en te blijven publiceren we ook maandelijks een digitale nieuwsbrief. Meld u hier aan op onze site!

Gesprek, biecht of zegen...

Voor een persoonlijk gesprek, een zegen of een biecht kunt u te allen tijde terecht bij een van de priesters. Ze maken graag tijd voor u. U kunt bellen of mailen...

Wekelijks Pasen...

Het Paastridium van Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Pasen vormen ergens het hoogtepunt van het kerkelijk jaar. Maar wat we met die dagen vieren, geldt altijd. En daarom dat we wekelijks een klein Paastridium willen vieren: op donderdag – verwijzend naar Witte Donderdag - is er wekelijks aanbidding van het H. Sacrament in de Paterskerk om 17.30 uur. Het is een uur van waken bij de Heer, aan zijn voeten zittend, naar zijn wens: 'Kunt ge een uur met Mij waken?' Op vrijdagmiddag – op het uur van sterven van de Heer op Goede Vrijdag - is in de Paterskerk 's middags om 15 uur een Goddelijk Uur van Barmhartigheid, met gebed en aanbidding, o.l.v. pastoor Martinus Rijs. Het is een goed gebruik vrijdagmiddag 15 uur te reserveren voor een moment van gebed en bezinning. Zaterdag verwijst naar Stille Zaterdag. We waken naar Pasen toe. Dat waken kan heel concreet in een moment van stilte en gebed bij het Allerheiligste. Daartoe is de gelegenheid op zaterdag van 13.00 tot 14.00 uur in de Grote Kerk. Op alle drie momenten is er een priester aanwezig voor een gesprek, zegen of biecht. Schroom niet hem aan te spreken als u graag een ontmoeting met hem hebt! Ze zijn er voor u! Aan het eind van dit wekelijks Triduum vieren we het Pasen van de Heer met de zondagsvieringen op zaterdagavond en zondagmorgen!

Bezoekje...

Verblijft u in het ziekenhuis of zit u thuis en zou u een bezoekje van een priester of iemand van de diaconiegroep op prijs stellen, meld het dan op de pastorie! We komen graag! Of als u weet dat iemand een bezoek vanuit de parochie op prijs stelt, geef het door op de pastorie!

Priesters van onze parochies

H.E.H. Deken Ed Smeets
deken@rkvenray.nl
Eindstraat 6
5801 CR Venray
0478-550740

Z.E.H. Pastoor Jack Geudens
pastoor-geudens@rkvenray.nl
De Heuvelaar 17
5801 GW Venray
tel: 0478-785146

Z.E.H. Pastoor Martinus Rijs
pastoor-martinus@rkvenray.nl
Albionstraat 30
5809 AE Leunen
0478-581575

Het kerkbestuur, priesters en vrijwilligers hopen dat velen zich thuis en welkom voelen in de kerken en bij deze levendige rooms-katholieke parochiegemeenschappen die gedragen worden door vele vrijwilligers. Op onze website rkvenray.nl vindt u veel praktische informatie. Vindt u niet wat u zoekt? Neem dan contact met de parochie op via contact@rkvenray.nl of 0478-550740!

En toch...

Bij het schrijven van dit voorwoord is het begin oktober. Vandaag straalt de zon, maar voor menigeen ziet het er somber uit. De oorlog woedt door, de crises stapelen zich op en de penningmeesters thuis en in de kerken proberen in kaart te brengen hoe dramatisch de gestegen energieprijzen nou precies uitpakken. Ondertussen worden we overspoeld met alternatieven voor een koude kerk: fleecedekentjes en oplaadbare warmtekussens. Och ja, op de terrassen gebruiken ze ze ook, dus waarom in de kerk niet? Zelfs al zouden we nog redelijk overeind blijven, mocht de winter heel zacht uitpakken, dan nog stelde iemand de vraag of het moreel verantwoord is zo'n groot gebouw op te stoken, terwijl menigeen thuis de huiskamer nog niet verwarmd krijgt. Allemaal argumenten en factoren waar je serieus rekening mee moet houden. We zullen zien hoe het allemaal uitpakt. Maar het post-corona-tijdperk – tenminste, daar ga ik toch wel eens even vanuit nu, dat we dat stilaan gehad hebben, althans wat de heftigheid van de voorbije twee jaren betreft – maar bij post-corona hadden we ons wellicht toch iets anders voorgesteld dan oorlog en nieuwe crises.

En toch... We hebben misschien ook jarenlang veel te veel geleefd in de waan van de maakbaarheid van het leven en in een (te) hoge mate van zorgeloosheid. Daar komen we nu van terug. En we voelen aan dat een zekere gebrokenheid meer bij de realiteit van het leven past, dan een gelikt paradijselijk plaatje.

En toch... 'En toch' zou een ander woord kunnen zijn voor waar geloof voor staat. Of het je nu goed gaat en de wereld rondom dik in orde is, of als je niet weet wat voor en achter is en waar te beginnen en hoe het moet eindigen, in en vanuit ons geloof klinkt er altijd 'En toch...'. En toch is er hoop, ook waar menselijkerwijs niks meer te hopen is. En toch zal er licht zijn, al is het aan het einde van de tunnel. En toch zal de liefde het winnen, al is er nog zoveel haat alom. En toch wint het leven op de dood.

Het fundament van dit 'en toch'-geloof? God zelf!

We vieren de advent, op weg naar Kerstmis. In de tijd van de langste nachten en de kortste dagen vieren we de geboorte van Jezus, het Licht der Wereld, die met zijn licht alle duister zal overwinnen. Het kan even duren, maar komen zal het. In de advent groeit het licht op de krans naar Kerstmis toe. Moge dat licht een uiterlijk teken zijn van wat we in ons laten gebeuren: we geven alle ruimte aan het Licht, al lijkt het misschien nog zo duister. Ik wens het u allen toe bij alles wat er (nu op het moment van schrijven van dit artikel, zowel als op het moment dat het daadwerkelijk bij u op de mat valt) gebeurt: dat het Licht overwint, rondom én in ons!

Dan kunnen we 2023 hoe dan ook met gelovig vertrouwen tegemoet zien. En in en vanuit ons diepgelovig vertrouwen adequaat reageren op wat er zich ook voordoet!

Een zinvolle Advent en een zalig Kerstmis gewenst! Een veel leesplezier bij dit blad!

Deken Ed Smeets

Inhoudsopgave

Woordje van de deken	6, 7
Een krachtige boodschap over leven na de dood	8 - 10
Heeft u even tijd?	11
Bezinningsmiddag	12, 13
Adventgedachten	14, 15
Kinderboekje	17 - 20
De Gerarduskalender	21
Kruisverheffing	22
Onze lieve vrouw van zeven smarten	23
De zeven smarten van de Paterskerk	24 - 27
Schipbreuk op het droge	28, 29
Agenda	30 - 33
Ik geef de pen door aan...	34

Woordje van de deken

In deze rubriek werden tot nog toe een aantal sprekende passages uit de preken van de deken weergegeven. Sinds enige tijd verschijnen korte woordjes van de deken in sommige lokale bladen, doorgaans aansluitend bij de zondagsliturgie. Enkele daarvan zullen voortaan in deze rubriek worden weergegeven, niet meer door een kerkganger, maar door de schrijver zelf.

20e zondag door het jaar 14 augustus 2022

Vuur is Jezus komen brengen. Geen wijwater. Vuur. Wat voor vuur? Cupido met pijl en boog? Bommen en granaten? Het vuur van de liefde, liefde die zichzelf geeft. Dat is geen petitterig kwetsbaar vlammetje, maar gas erop!

Gods liefde gaat de strijd aan met liefdeloosheid en onverschilligheid en zijn licht wil valse illusies en duisternis verdrijven. Geloof in God kan dan ook alleen maar vurig geloof zijn. Authentieke getuigen nodig, die in vuur en vlam staan voor de Blijde Boodschap van Gods onvoorwaardelijke liefde voor ieder mens en die dat zelf waarmaken.

Geloven kan geen vrijblijvende zaak zijn. En ja, daar komt verdeeldheid van. Jezus roept er niet toe op, maar ziet het gewoon. Kijk zelf: eigen gezin, familie, werk, je inzet, als het daar nooit knettert, gebeurt er ook niet bijster veel. En als het gaat om geloof is dat niet anders. Praten over geloof? Makkie!

Getuigen van geloof? Oei! Kom er maar eens voor uit dat je gelooft!

Geloof is liefde, dwars door het leven heen. Bij geloof moet je op de koop toe nemen dat er moeilijke dingen langskomen die in eigen vlees snijden... en dan heb je dat vuur nodig. Niet om plat te branden, maar om alle kwaad om te smelten tot louter goed. Daar sta je graag voor in vuur en vlam.

21e zondag door het jaar 21 augustus 2022

Vraagt u zich niet af wat er straks op uw rouwkaart zal staan? Datum? Wie staan er verder allemaal wel of niet (meer) op? Wat plakken ze er voor tekst boven?

Nog spannender: ga ik naar de hemel? Hoe ziet die eruit? Mag ik erin? 'Heer,' vragen ze Jezus vandaag onbeholpen, 'wie wordt gered?'

Ouderwetse vraag? Kan best, maar doet er wel toe! Trouwens, toch een handige wegwijzer: wel of niet een oorlog beginnen? Wel of niet iets doen of laten? Nou ja, kom je ermee in de hemel?

Sta je aan de hemelpoort, met al je medailles van de koning en aan de andere kant die van de paus, muts of kont vol veren, epauletten op je schouders... om dan te horen van binnenuit: 'Ken Ik niet!' 'Ja maar, ik heb altijd en ben altijd en doe altijd...'. 'Zal best, geen idee, nooit van gehoord!' Zelfs kerk, bijbelclub, gebedsgroep, tig keer Lourdes en 100.00 bougies... heb je niks aan als het niks zegt over wie je werkelijk bent - naar best vermogen - als mens en als christen. Waar moet God jou van kennen?

Dus: wat had u graag dat ze straks op uw rouwkaart zetten? Hele epistels en bonte foto's, of iets goeds, waarvan God zou zeggen als Hij het leest: 'Díe? Jazeker, díe ken Ik!'

22e zondag door het jaar 28 augustus 2022

Wat maakt het leven mooi en zinvol? Vroeger was dat God en medemens. Toen kwam de Verlichting met hele mooie inzichten over het individu. Maar doorgeschoten kwam je toen in ons superindividualisme terecht. Communisme probeerde het nog met gedwongen gelijkheid en liberalisme liet het graag aan de markt over. Maar geloof en maatschappelijk belang?

Vraag nu eens wat het leven mooi maakt? Poen verdienen, mijn gezondheid, fit tot in de kist, liever krap in de kist dan een feestje gemist, er goed uitzien ondanks de leeftijd, jezelf doen horen en waarmaken, (lekker) jezelf zijn, ongenaakbaar.

Wat het leven mooi en zinvol maakt? Komt Jezus weer vandaag: bescheidenheid, nederigheid, dienstbaarheid. Snap je meteen waarom niemand meer spontaan naar de kerk komt!

Toch roept Jezus op het beste uit onszelf boven te halen. Doet le iedere keer. En op je best ben je toch pas als je elkaar tot zegen bent, een mens naar Gods hart. Onafhankelijk in welk systeem of tijdsgewricht je nu eenmaal leeft. Tja, dat is inderdaad soms wat minder jezelf en wat meer oog en hart voor het leven en de medemens die God je heeft toevertrouwd!

Het mooiste en zinvolst? Die voor zichzelf leefden, of wier leven een zegen was? Jezelf kleiner maken, om God en de ander groot te laten zijn. Niet? Gewoon doen!

25e zondag door het jaar 18 september 2022

Ik weet niet of u de uitvaart hebt gezien van the queen? Kunt u niet gezien hebben want die moet – bij dit schrijven - nog komen maandag. Maar bij de Engelse tradities weet je op voorhand al dat dat buitengewoon mooi, waardig en zinvol is, inspirerend.

Ceremonies, teksten, kerkmuziek en vooral onverwoestbaar geloof. Waar wij bij uitvaarten Paul de Leeuw en Danny Vera liever horen dan Onze Lieve Heer en Claudia de Breij de plek van Maria gunnen, gaat het in de Engelse kerk om Godsgeloof en eeuwig leven.

Bij de uitvaart van prins Philip een tijd geleden – adembenemend of beter levengevend mooi – werd zijn naam niet eens genoemd, maar door niemand gemist, omdat alles in diepgelovig vertrouwen op elkaar was afgestemd. Schepping, leven, dood en eeuwigheid werden volledig in elkaars verlengde gezien. Kwestie wel van een keer doodgaan ondertussen, anders kom je er niet, maar dan met de dood als springplank naar leven en geluk, en niet alleen maar omzien naar wat voorbij is. Ach, het geeft zoveel kracht en moed mee aan het dagelijks leven ondertussen!

Een journalist had al sinds 1977 een necrologie klaarliggen. Hij had het nu eindelijk ingeleverd. Voor de prijs van toen, dat wel. Maar ook met bijna 50 jaar het mysterie van leven en dood op je werktafel. Heeft ook wat.

26e zondag door het jaar 25 september 2022

Komt Poetin ook in de hemel? Antwoord: daar gaan wij niet over. Wél aan ons – tot op zekere hoogte, in ieder geval ónder God – is de vraag of ikzelf binnen mag.

Over rijk en arm gaat het in het evangelie, net als in de politiek en bij menig protest. Maar bij Jezus gaat dat nooit over hypotheek of bezit, maar over hoe je in het leven staat. Ben ik rijk in de ogen van God en een zegen voor mijn medemens, of een vrek? Het is trouwens niet omdat je arm bent dat je goed bent, of rijk en dus crimineel. De vraag is: wat doe je ermee? Zelfbenoemd arm en respectloos blijken bij protesten goed samen te gaan (Prinsjesdag); rijk aan woorden en even respectloos ook (Algemene Beschouwingen).

Laat je niet in beslag nemen of afleiden, bedwelmen noch opjutten. In het leven kan je van alles overkomen, maar of je er wel of niet in blijft hangen en wat je er uiteindelijk van bakt, dat maakt je arm of rijk...

Lazarus en de vrek, weer zo'n prachtig verhaal. Maar bedoeld om er iets – nee, alles aan te doen. Of Poetin in de hemel komt? Geen idee. En wij dan? Kijk eerst eens goed voor je eigen deur, en zeg straks niet dat je het niet geweten hebt!

Deken Ed Smeets

‘Een krachtige boodschap over leven na de dood’

Op 2 november is het Allerzielen. Katholieke gelovigen herdenken dan hun doden. Traditioneel worden de kerkhoven bezocht en de graven gezegend. De afgelopen jaren is er veel veranderd in uitvaartrituelen. “Maar de kerkelijke uitvaartliturgie is nog steeds heel krachtig.”

Sommige tradities zijn niet kapot te krijgen. De viering van Allerzielen – in de volksmond vaak goedbedoeld Allerheiligen genoemd – is er zo een. Vanaf half oktober worden op menig kerkhof de graven extra gepoetst. Er verschijnen meer en grotere bloemstukken dan de rest van het jaar en tegen het vallen van de avond branden er heel wat lichtjes. Gelovig of niet, voor veel mensen is Allerzielen een vast moment op de kalender om de doden te herdenken. “Het past ook mooi bij de tijd van het jaar,” zegt vicaris Ed Smeets voor Liturgie en Kerkmuziek. “Als de winterperiode aanbreekt en het ’s avonds vroeg donker wordt, is dat een uitgelezen moment om te denken aan degenen die gestorven zijn. Zoals we in het voorjaar ook de verrijzenis en het nieuwe leven vieren. Het is goed dat we als Kerk aansluiten bij de seizoenen. Het past ook helemaal in het kerkelijk gedachtegoed over sterven en het leven na de dood.”

De dood hoort bij het leven. Dat is nu eenmaal zo. Maar niet iedereen vindt het gemakkelijk om daarover te praten. Veel mensen denken liever niet aan het einde van hun leven. Laat staan over wat er daarna komt. “Vroeger wisten mensen dat ze na hun pensioen doorgaans nog een paar jaar te gaan hadden, waarin ze zich konden voorbereiden op het naderende einde,” zegt Smeets. “Nu lijkt het wel alsof veel senioren na hun pensionering aan een tweede jeugd beginnen. Het einde wordt steeds verder opgeschoven, ook omdat we tegenwoordig veel ouder worden.”

Het gevolg is dat wanneer de dood zich dan aandient, deze voor velen onverwacht komt of – en dat is het andere uiterste – op een zelfgekozen moment. Dit laatste staat haaks op het christelijk gedachtegoed dat wij het leven van God gekregen hebben en dat het ook aan Hem is om te bepalen wanneer het voltooid is. Maar in onze gesecculariseerde samenleving wordt dat geluid steeds minder vaak gehoord. “Gedachtenisprentjes of toespraakjes die tijdens een uitvaart worden gehouden, zijn vooral een terugblik op iemands leven en gaan zelden meer over geloof of een weerzien na de dood,” zegt Smeets. “Ik snap dat familieleden daar vaak de woorden niet voor hebben. Maar daarom moeten wij als Kerk die boodschap van de verrijzenis wel blijven verkondigen, want die is ijzersterk.” Allerzielen is daarom niet alleen een moment om met verdriet of dankbaarheid terug te denken aan iemand die overleden is, maar ook om te bidden voor zijn of haar zielenrust.

‘Allerzielen is niet alleen een moment om met verdriet of dankbaarheid terug te denken aan iemand die overleden is, maar ook om te bidden voor zijn of haar zielenrust’

Besloten kring

Toen in het voorjaar van 2020 de coronapandemie in alle hevigheid losbarstte, had dat ook grote gevolgen voor uitvaarten. De regels veranderden ook regelmatig. Nu eens mochten begrafenissen alleen in kleine kring plaatsvinden, maar zonder koffietafel; dan weer met een grotere groep, als er maar afstand werd gehouden. Tot overmaat van ramp waren de kerken ook een tijd helemaal gesloten en had niet iedereen door dat uitvaarten wel toegestaan waren. Tijdens de pandemie vonden veel begrafenissen of crematies noodgedwongen in besloten kring plaats. “Die trend is daarna gebleven,” zegt Smeets. “Uitvaarten zijn veel meer dan voorheen een privéaangelegenheid van de familie en naaste vrienden geworden. In de coronatijd hebben mensen ontdekt dat een viering met een kleine groep veel intiemer is en ook heel sfeervol kan zijn. Dat is natuurlijk zo, maar het gaat wel volledig voorbij aan het idee dat je als geloofsgemeenschap samen afscheid neemt van iemand uit je midden en daar ook troost uit kunt putten.”

Die ‘privatisering’ van begrafenissen is ook te merken aan het aantal rouwadvertenties in kranten. Dat is sterk teruggelopen. In veel annonces kun je lezen dat de uitvaart ‘in stilte’ heeft plaatsgevonden, terwijl die advertenties van oorsprong bedoeld zijn om aan de gemeenschap te laten weten dat iemand gestorven is, zodat er samen afscheid genomen kan worden. Zoals het in een verder verleden in veel Limburgse dorpen niet ongebruikelijk was om voor het huis van een overledene een zogeheten ‘lijkplank’ te plaatsen. De naaste burens wisten dan dat er iemand gestorven was en kwamen ’s avonds bij dat huis bij elkaar om samen te bidden. Hieruit is later het gebruik van de avondwake gegroeid, maar ook die is op veel plaatsen in onbruik geraakt.

Liturgie vol symbolen

Dat tradities rond sterven en begraven in de loop van de tijd veranderen, is op zich niet ongebruikelijk en hoeft ook niet verkeerd te zijn. Maar vernieuwing betekent niet altijd verbetering, zegt vicaris Smeets. “In crematoria worden regelmatig bijeenkomsten gehouden, die door iemand zelf in elkaar gezet zijn en waar geen duidelijke lijn in zit. Ze blijven vaak hangen in ‘we zullen je nooit vergeten’ en missen de diepgang van de kerkelijke uitvaartliturgie.”

Die liturgie is volgens Smeets heel mooi en rijk aan symbolen. “Alleen al het binnenkomen en plaatsnemen in een kerk is anders dan in een aula. Er hangt direct een andere sfeer. Als de dienst dan begint, wordt de overledene afgehaald achter in de kerk. Daarbij wordt een gebed om rust en vrede uitgesproken. Dan volgt de verkondiging en daarna de eucharistie als gezamenlijke maaltijd en als teken dat Christus de dood overwonnen heeft en dat wij daarin mogen delen. Aan het einde wordt de kist bewierookt en met wijwater besprenkeld en we gaan de kerk uit onder het zingen van het ‘In Paradisum’: de engelen begeleiden u naar het paradijs. Daaromheen is er best ruimte voor eigen inbreng door familieleden, die bijvoorbeeld kaarsen aansteken, bloemen leggen of aan het begin of het einde zelf een woordje spreken. Maar er zit een duidelijke lijn en opbouw in zo’n viering, met niet alleen herinneringen ophalen, maar ook perspectief op eeuwig leven. Dat is een heel krachtig model. Dat mogen we als Kerk best hardop zeggen.”

De vraag is of dat ook voldoende gebeurt in het contact met nabestaanden. “Zelf neem ik in de voorbereiding altijd ruim de tijd om met de familie over de overledene te spreken,” zegt Smeets. “Wat heeft dit leven betekend? Het was een geschenk van God en het is mooi dat het nu ook weer bij

God geborgen is. Voor veel mensen is het al een troost om dat te horen.” Ook na de uitvaart is het in de meeste parochies de gewoonte dat er minstens één keer en soms vaker iemand bij de nabestaanden op bezoek gaat om te horen hoe het gaat. Soms is er ook de mogelijkheid om aan te sluiten bij een gespreksgroep over rouwverwerking.

Nieuwe rituelen

Ook in de Kerk ontstaan af en toe nieuwe rituelen. Zo staat op de kist of op het priesterkoor steeds vaker een foto van de overledene. Ook kennen veel parochies het gebruik om van elke gestorven parochiaan een gedachteniskruisje met diens naam te maken en dat achter in de kerk te hangen. Na Allerzielen worden die kruisjes meestal aan de familie gegeven. “Dat is weer een moment om even contact te hebben en te vragen hoe het gaat,”

zegt Smeets. Sommige kerken kennen ook een overledenenboek, waarin met mooie gekalligrafeerde letters de naam van de overledene en de geboorte- en sterfdatum wordt geschreven. Meestal is er de gelegenheid om daarbij een kaarsje op te steken. “Net als het zegenen van de graven met Allerzielen, zijn het tekenen dat die persoon niet zomaar vergeten is, maar dat er voor hem of haar gebeden wordt.”

Tekst: Matheu Bemelmans

Allerheiligen of Allerzielen?

Er zijn geen twee andere kerkelijke feesten, waarvan de namen zo vaak door elkaar worden gehaald als Allerheiligen en Allerzielen. Meestal als mensen het over Allerheiligen hebben, bedoelen ze Allerzielen. De verwarring is overigens heel begrijpelijk. De twee gedenkdagen vallen pal na elkaar. Op 1 november is het Allerheiligen en een dag later Allerzielen. Met Allerheiligen vieren we het feest van álle heiligen en martelaren, of ze nu officieel heilig verklaard zijn of niet. Daags erna herdenken we iedereen die gestorven is en bidden we dat zij bij God in de hemel mogen zijn of komen. In het verleden was daar ook het verdienen van aflaten aan verbonden. In sommige katholieke regio's is het hoogfeest van Allerheiligen een vrije dag, Allerzielen niet. Om praktische redenen worden beide gedenkdagen in Nederland vaak in het weekeinde vóór of ná 1 en 2 november gevierd, waardoor het onderscheid tussen de twee vieringen nog kleiner wordt.

Heeft u even tijd?

2 uur in de 3 weken

De Stichting Behoud en Restauratie Beeldenschat Sint Petrus' Banden Kerk is jarig en bestaat 30 jaar. In al die jaren droeg - en draagt zij nog steeds - de zorg voor het behoud van de unieke beeldenschat. Restauraties, conservering en schoonmaak zijn de telkens terugkerende aandachtspunten. Waren aanvankelijk alleen de beelden door het kerkbestuur aan de zorg van de stichting toevertrouwd, nu is dat uitgebreid met zorg voor alle andere attributen zoals kazuifels en kelken.

Kort na de oprichting van de stichting werden de suppoosten actief in de kerk. Een aantal enthousiaste dames en heren namen het initiatief en tot op heden wordt dit voortgezet. Zij zijn tussen Pasen en begin november van maandag t/m zaterdag en van 14.00 tot 16.00 in de kerk om de vele bezoekers te ontvangen. Zij heten deze welkom en geven eventueel informatie over de kerk en het rijke interieur. Daarnaast houden zij een oogje in het zeil. Gelukkig waren er nog nooit vervelende gebeurtenissen. Het feit dat de suppoosten jarenlang dit werk doen getuigt van het leuke en interessante kant van deze activiteit.

De contacten met de bezoekers die van heinde en verre komen zijn interessant en telkens weer verrassend. Er komen er bewust naar de kerk omdat zij gehoord hebben van de unieke

beeldenschat; het zijn toevallige bezoekers die op vakantie zijn. Weer anderen komen om een kaarsje op te steken of knielen voor een gebedje. Iedereen is welkom.

Elke dag zijn er telkens twee suppoosten : zij vormen een "team". Volgens het schema dat aan het begin van het seizoen gemaakt wordt, is dit team één keer in de drie weken aan de beurt op telkens dezelfde middag. Bij verhindering van een van de teamleden, kan een suppoost van de reservelijst invallen. Deze hebben geen 'vaste' middag.

Ondanks het feit dat een suppoost jarenlang "in dienst" is, moeten we soms toch afscheid nemen. De hoge leeftijd, ziekte of overlijden zijn de redenen dat het aantal supposten is verminderd. Dus zoeken voor het nieuwe seizoen 2023 naar nieuwe aanwas. Daarvoor hoeft u geen kunstkenner te zijn ,maar slechts twee uur in de drie weken beschikbaar te zijn. Het zal u veel plezierige momenten en interessante gesprekken opleveren.

Interesse: loop eens de kerk binnen tussen 2 en 4 en praat met de dan aanwezige suppoosten. Zij kunnen eventueel uw naam noteren.

Ook kunt u met mij contact opnemen.

Jan van Casteren

Coördinator suppoosten 0478-584415

Bezinningsmiddag

Op dinsdag 13 september ll. vond in Anno'54 (voorheen dansschool Janssen) voor het eerst sinds 2019 de jaarlijkse bezinningsmiddag plaats voor zieken en voor andere mensen voor wie kerkgang een probleem

is. Er waren rond de 30 gasten, deken Smeets en acoliet Chyrl, het kerkkoor van de Grote Kerk en 10 leden van de werkgroep die de middag had georganiseerd.

Het was de 37e keer dat deze bijeenkomst werd gevierd. Eerder gebeurde dat door een werkgroep onder voorzitterschap van André van Goch. Met ingang van dit jaar is er een nieuwe werkgroep aangetreden, die met dank aan de voorgaande vrijwilligers de organisatie zo goed mogelijk wil voortzetten.

De mensen die voor het bezoek van

zo'n middag in aanmerking komen worden via een flyer uitgenodigd. Via een antwoordstrookje laten ze weten of ze op die uitnodiging ingaan en of ze vervoer nodig hebben. Zo ja, dan regelt de werkgroep dat.

De namen van andere parochianen die voor deze middag in aanmerking zouden kunnen komen zijn bekend bij de parochie en de werkgroep.

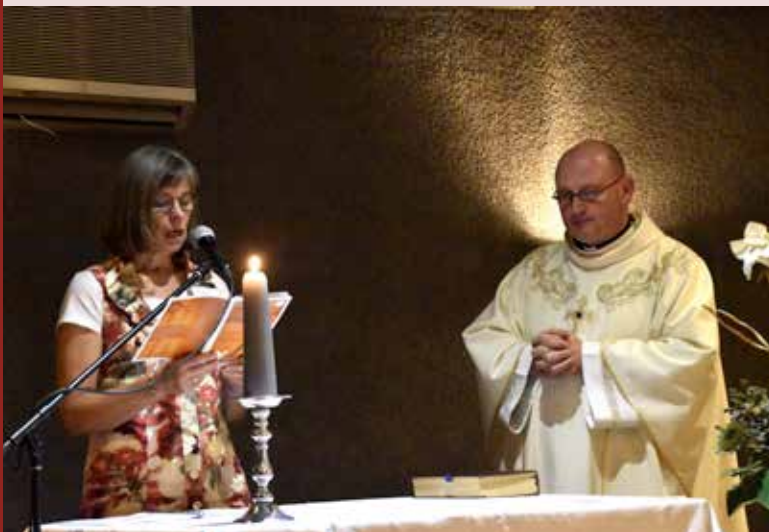
Tussen 13.30 en 14.00 uur werden de gasten ontvangen met koffie en gebak. Om 14.00 uur begon de Mis, die werd opgedragen door deken Smeets en opgeluisterd door het kerkkoor van de Grote Kerk.

Na de Mis was er tot 16.30 uur gelegenheid tot ontmoeting met de andere gasten onder het genot van een drankje. De gasten werden bediend door leden van de werkgroep en het personeel van Anno'54.

In het gezelschap waren de dames duidelijk in de meerderheid.

Het was een heel bijzondere ervaring om in een dansschool het gregoriaanse Gloria te horen.

Foto's: Ans Bistervels

Foto's: Ans Bistervels

De aanwezigen schakelden moeiteloos van stille aandacht tijdens de Mis naar genoeglijk samenzijn daarna. Het waren eigenlijk twee vieringen: de viering van de Eucharistie en de viering van elkaars gezelschap daarna, een viering van Gods aanwezigheid en de viering van elkaars aanwezigheid daarna.

In zijn preek herinnerde de deken aan de Engelse koningin die enkele dagen eerder was overleden.

Ze leefde vanuit een diep geloof, dat haar tot anker en kompas was.

Verder ging de deken in op de twee komende feest-en gedenkdagen van 14 en 15 september.

Op 14 september is het feest van de Kruisverheffing en 15 september is gewijd aan Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten, de patrones van de Paterskerk. Over deze dagen vindt u elders in dit blad nadere informatie.

De koningin van de hemel en die van Engeland deelden een onvoorwaardelijke geloof en vertrouwen in God, dat aan hun

leven richting en diepgang verleende. In die zin kunnen beide ons in ons leven inspireren.

Om de aanwezigen te sterken in geloof en vertrouwen in Gods Geest legde de deken bij ieder de handen op, een onverwacht en ontroerend moment.

Het was een gedenkwaardige en bemoedigende bijeenkomst. De gasten hebben van het samenzijn genoten. Bij hun vertrek kregen ze een roos met een mooie tekst mee naar huis.

Dank aan de leden van de werkgroep: Ellen Arets, Marian Goumans, Gerrie Loeffen, Catherine Mijster en Els Schraven.

Ger Claessens

Adventgedachten

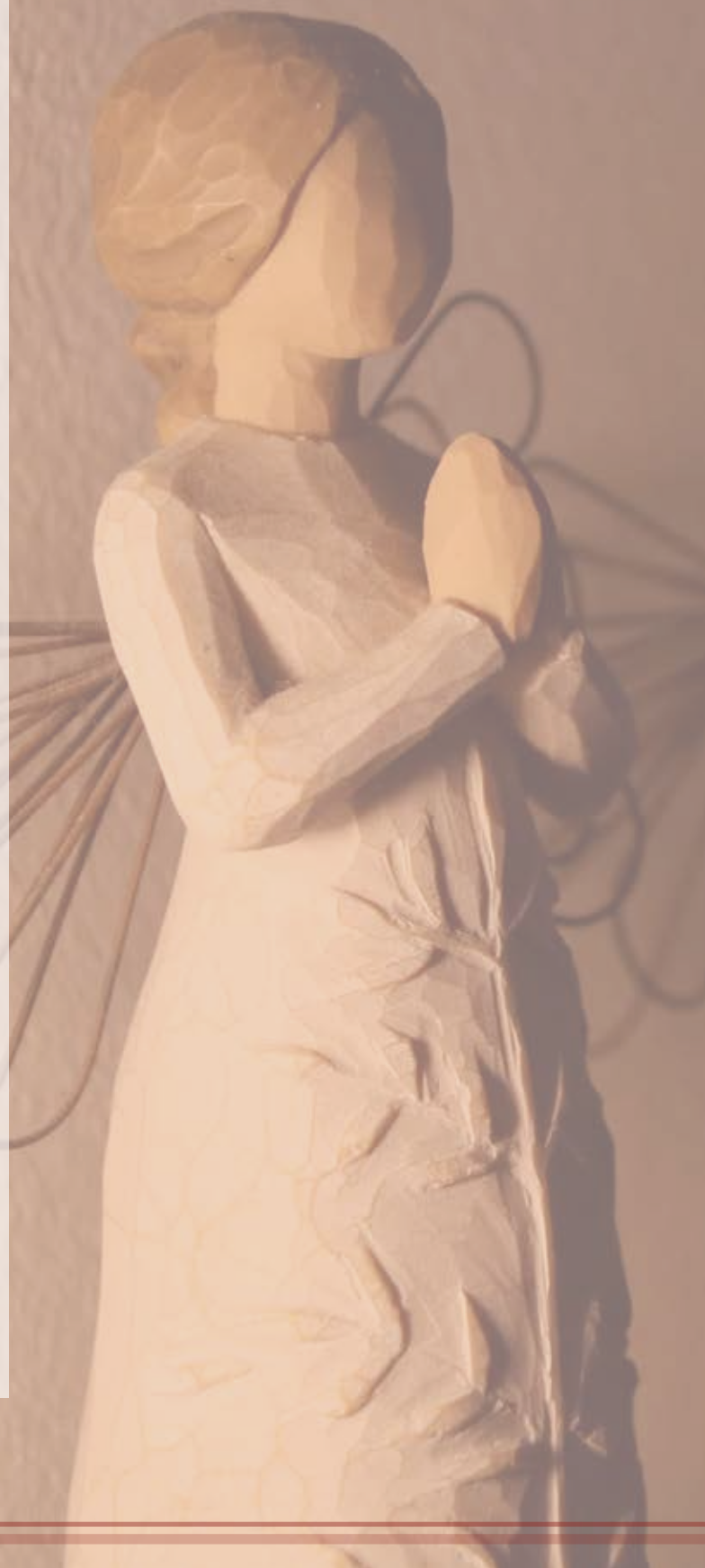
Vol van verwachting: moederschap en zwangerschap...

Als we zeggen dat een vrouw zwanger is, dan bedoelen we meestal dat zij een kind verwacht. Maar je kan ook zwanger zijn op een andere manier: zwanger van hoop, zwanger van verlangen. En we kunnen niet alleen bevallen van een baby, maar ook van een idee, van een droom, van een concept. Zwangerschap, in welke zin ook, resulteert altijd in moederschap, in welke zin ook.

Paus Johannes Paulus II schreef over de waardigheid van de vrouw: 'Het moederschap van de vrouw is opgenomen in het hart van het Verbond dat God in Jezus Christus met de mens gesloten heeft. En iedere keer dat het moederschap van de vrouw zich herhaalt in de mensengeschiedenis op aarde, blijft het voortaan steeds in betrekking staan met het Verbond dat God met het menselijke geslacht heeft gesloten door middel van het moederschap van de Moeder van God.'

Maria was zwanger van een kind, natuurlijk, maar zij was zwanger van meer dan dat. Zij was zwanger van de hoop op verlossing voor alle mensen. In haar schoot droeg zij de toekomst van de mensheid en het nieuwe verbond dat God met elk van ons wou sluiten.

Ieder van ons, man of vrouw, heeft het potentieel om nieuw leven te dragen en op de wereld te zetten - niet noodzakelijk in de letterlijke zin, maar op andere manieren. Wij kunnen creativiteit, liefde, heelheid, empathie in de wereld brengen. Misschien kost het ons geboortepijn, maar wat draag jij in je dat roept om 'geboren' te worden...?
Uit 'Maria, 365 keer nieuw'

Op die dag... Advent

*Uit de stronk van Isai schiet een telg op,
een scheut van zijn wortels komt tot bloei.*

*De geest van de Heer zal op Hem rusten:
een geest van wijsheid en inzicht,
een geest van kracht en verstandig beleid,
een geest van kennis en eerbied voor de Heer.*

*Hij ademt eerbied voor de Heer;
zijn oordeel stoelt niet op uiterlijke schijn,
noch grondt hij zijn vonnis op geruchten.
Over de zwakken velt Hij een rechtvaardig oordeel,
de armen in het land geeft Hij een eerlijk vonnis.
Hij draagt gerechtigheid als een gordel om zijn lendenen
en trouw als een gordel om zijn heupen.*

*Dan zal een wolf zich neerleggen naast een lam,
een panter vlijt zich bij een bokje neer;
kalf en leeuw zullen samen weiden
en een kleine jongen zal ze hoeden.
Koe en beer grazen samen, hun jongen liggen bijeen; leeuw en rund eten beide van
hetzelfde stro. Bij het hol van een adder speelt een zuigeling, een kind graait met zijn hand
naar het nest van een slang. Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil op heel mijn
heilige berg. Want kennis van de Heer vervult de aarde, zoals het water de bodem van de
zee bedekt. Op die dag zal de telg van Isai als een vaandel voor alle volken staan. Dan
zullen de volken Hem zoeken en zijn woonplaats zal schitterend zijn! Jes.11,1-10*

De Bijbel staat bol van toekomst. Jesaja spreekt over het volk in het donker dat een groot licht zal zien en van het vrederijk hierboven. Johannes ziet een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. En Jezus spreekt vol hoop in gelijkenissen over de toekomst die in God is: een landeigenaar die arbeiders zoekt, een liefhebbende vader die zijn teruggekeerde zoon in zijn armen sluit, een mosterdzaadje dat uitgroeit en een schat, verborgen in de grond.

Al die toekomstbeelden verzinnebeelden de verlangens en verwachtingen van mensen. Misschien klinken ze ons wat naïef in de oren, maar boven de concrete beelden uit stijgt een omslagpunt: niet wij moeten het doen, maar God allereerst. Dat zijn rijk kome, bidden en vertrouwen we. En wij, wij zijn geroepen om er aan mee te werken, ja zelfs om het waar te maken, waar we kunnen. Dat mogen we elkaar toewensen aan het einde van het kerkelijk jaar en bij het begin van de prachtige tijd van hoop en verlangen die we Advent noemen. Kom mee doen! Kom mee vieren! We horen in deze tijd in de kerk voortdurend onze verlangens, onze hoop, onze idealen en onze visioenen verwoord. Het kan toch niet anders dan dat dit alles ons wakker schudt en in beweging zet! Mis het niet!

TUHMAN DAKBEDEKKINGEN

Voor al uw dakwerkzaamheden

Keizersveld 71b • 5803 AP Venray • T 0478 533702

M 06-54366249 • info@tuhmandakbedekkingen.nl

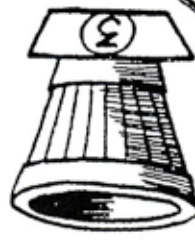
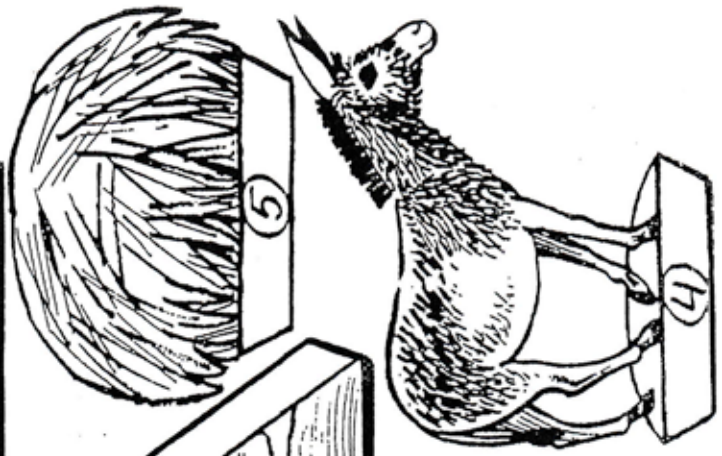
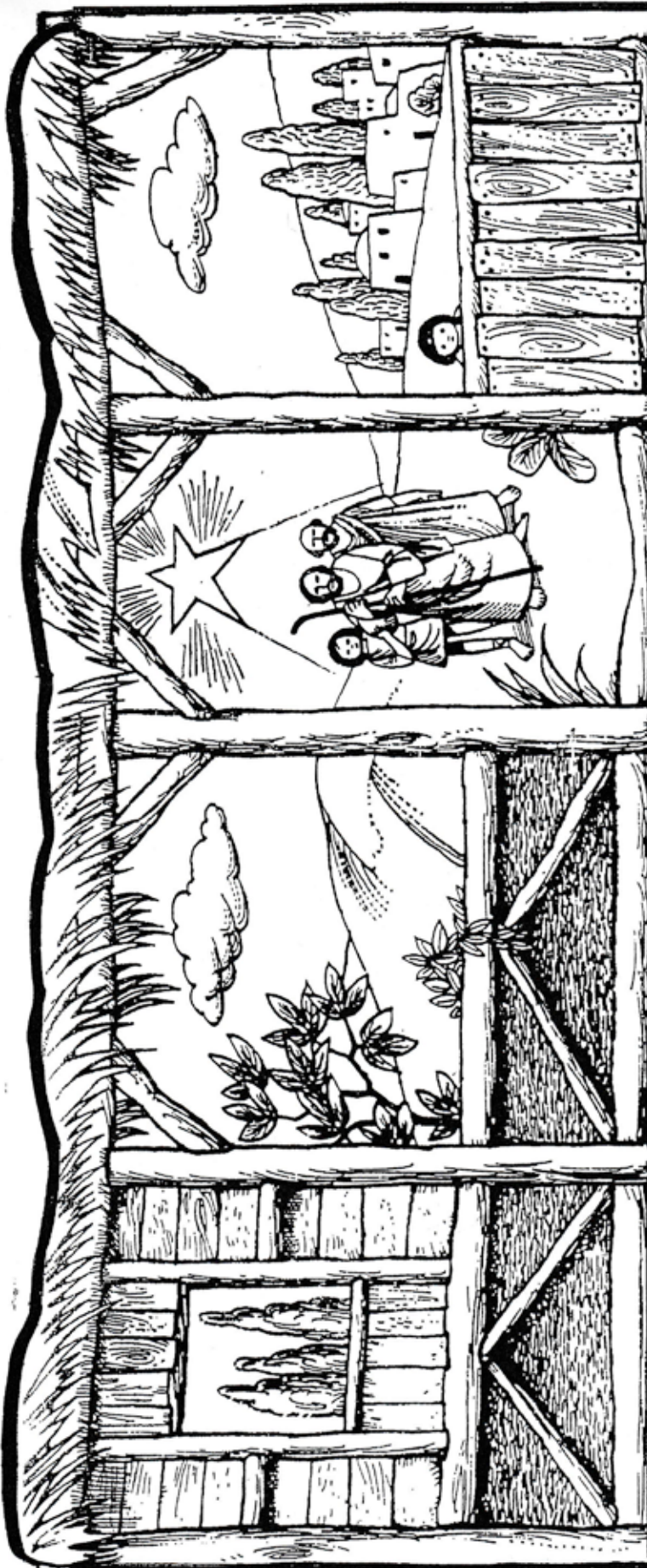
WWW.TUHMANDAKBEDEKKINGEN.NL

Wist je dat...

...de kinderpagina's in het midden van dit blad zitten zodat je ze er makkelijk uit kan halen zonder te scheuren? Probeer maar! Dan heb je je eigen boekje.

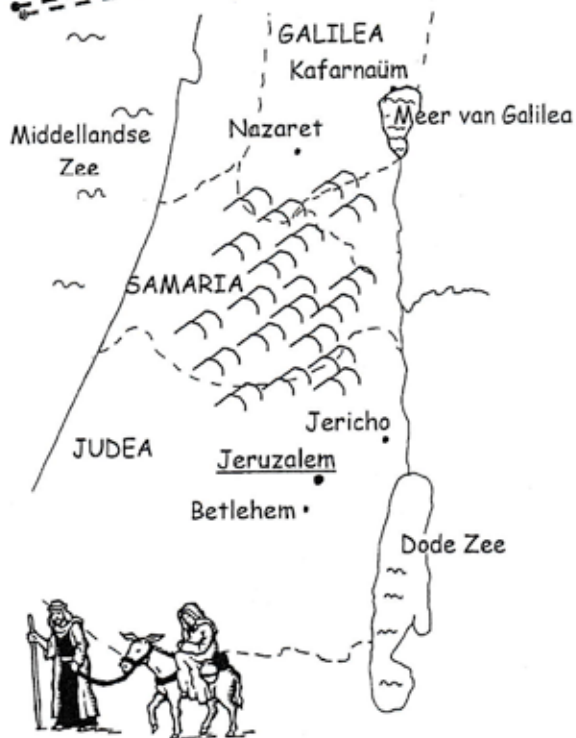

DOORDENKERTJES

Kerstmis

Lucas 2, 1-14

Een Redder
is geboren.

Teken de route die
Jozef en Maria
moesten lopen langs de
Jordaan vanaf de
plaats waar ze woonden
naar de plaats waar
Jezus geboren is.

Dit zongen de engelen toen ze aan de herders vertelden dat Jezus was geboren. Kun je de Nederlandse tekst lezen?

Gloria in excelsis Deo
et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

En van God in den hoge
en vrede op aarde aan de mensen die hij liefheeft.

(als je dit voor de spiegel houdt, kun je het goed lezen)

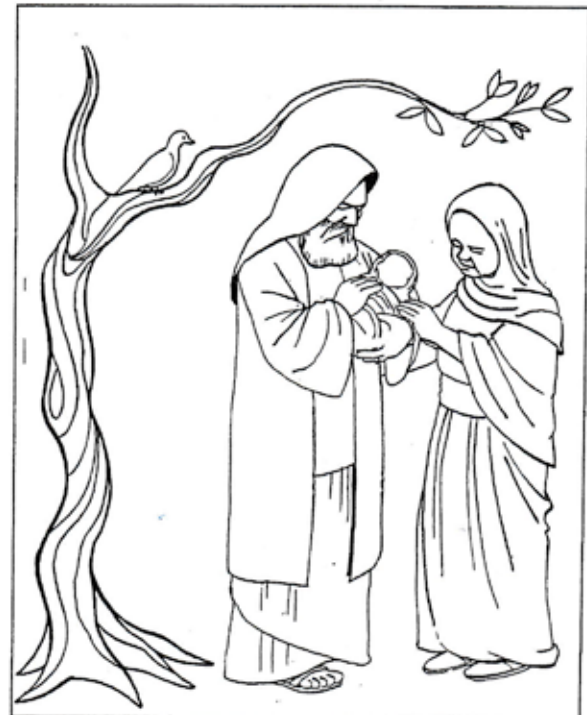
DOORDENKERTJES

Feest van de Heilige Familie

Lucas 2, 22-40

Jezus wordt opgedragen
in de tempel.

Zoek de 7 verschillen

Wat zei Simeon toen hij Jezus in zijn armen
ontving? (lees elk woord op z'n Hebreeuws, dat
is van rechts naar links)

"reeH, taal wu raaneid ni ederv naag:
njim nego nebbah un wu leiH neizeg."

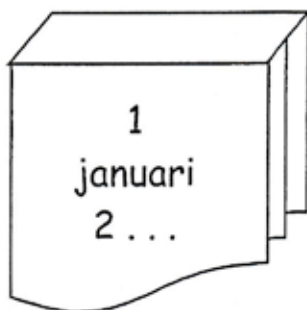
DOORDENKERTJES

Nieuwjaarsdag- Feest Moederschap van Maria

Lucas 2, 16-21

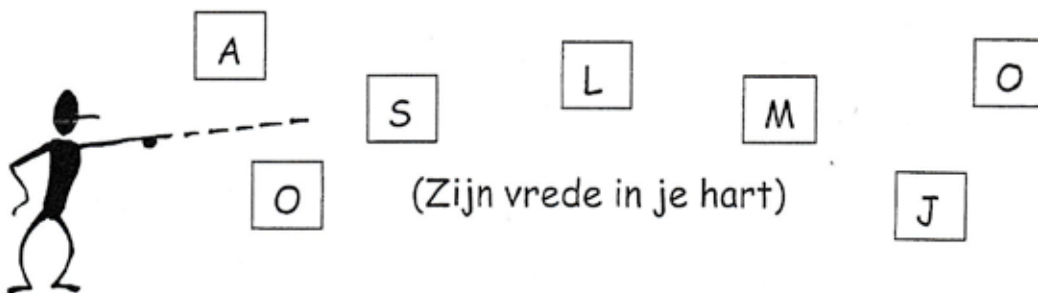
Zalig Nieuwjaar!

Vul het goede jaartal in.

Schrijf in een kort gebedje aan God wat jij de wereld zou toewensen voor het nieuwe jaar.

Hieronder staat in het Hebreeuws wat God jou toewenst (zet de letters in de goede volgorde, de eerste letter wordt door het mannetje aangewezen):

De Gerarduskalender

De Gerarduskalender: elke dag een beetje spirit! De Gerarduskalender, uitgebracht door Klooster Wittem, is een scheurkalender met elke dag op de voorkant een spreuk die opbeurt of aanzet tot nadenken, onder het motto: 'elke dag een beetje spirit!'. Op de achterkant staan afwisselend moppen, gedichten, bezinningsteksten, puzzels en informatie over verschillende onderwerpen. De kalender is bedoeld om elke dag goed te kunnen beginnen. De spreuk op de voorkant en de moppen, puzzels en informatie op de achterkant geven u aan het begin van de dag een positief gevoel. De kalender wordt elk jaar met zorg en plezier samengesteld door een uitgebreide redactie van personeel en vrijwilligers rondom Klooster Wittem. De opbrengst van de kalender komt ten goede aan alle activiteiten die vanuit Klooster Wittem worden georganiseerd (zie ook op internet: www.kloosterwittem.nl).

U kunt de kalender bestellen bij Sies Liebrand. Prins Bernhardstraat 30A, 5802 BM Venray.
Tel. 06-33130077.

Kruisverheffing

Kruisverheffing is een feest in de liturgie van de Katholieke Kerk. Het feest, dat ook bestaat in de Orthodoxe, de Anglicaanse en delen van de Lutherse Kerk, wordt gevierd op 14 september.

Het feest gaat terug tot de zogenoemde Helenalegende. Deze legende beschrijft hoe de heilige keizerin Helena, de moeder van keizer Constantijn de Grote, rond het jaar 325 een visioen zou hebben gehad. Daarin werd haar opgedragen naar Jeruzalem te trekken om aldaar het Kruis waaraan Christus was gestorven te gaan vinden. Dit verhaal is beschreven door de kerkvader Eusebius van Caesarea. Haar reis naar Jeruzalem zou een ware triomftocht zijn geworden, waarbij zij – hier en daar kerken stichtend – ook de relikwieën van de Drie Koningen zou hebben gevonden. Belangrijker was haar vondst van het graf van Christus (waarboven keizer Constantijn vervolgens de Heilig-Grafkerk liet verheffen) en de vondst van

delen van het Heilig Kruis. Het Kruis zou zijn geïdentificeerd door Makarios, de patriarch van Jeruzalem. De Heilig-Kruisvinding (de gedachtenis aan deze gebeurtenis) werd al snel een feest in de Katholieke Kerk en werd gevierd op 3 mei. Sint Helena nam de overblijfselen van het Kruis deels mee naar Constantinopel en Rome. In Rome worden ze bewaard in de basiliek van Santa Croce in Gerusalemme, een kerk die deels werd gebouwd naast en boven de overblijfselen van het paleis van Helena.

Hoewel het onbekend is wanneer het feest van Kruisverheffing werd ingesteld, is duidelijk dat de datum van 14 september is gekozen omdat 13 september de wijdingsdag is van de Heilig-Grafkerk in Jeruzalem. Daags na de herdenking van deze wijding werd steeds het Heilig Kruis vereerd, niet zozeer als herinnering aan het lijden van Christus, maar als aanbedding van het Kruis als teken van verlossing van de mensheid. Beeltenissen van het Kruis werden op die dag, letterlijk, omhooggehouden om ze te tonen aan het volk. Vandaar de naam 'Kruisverheffing'. Een afgeleide van dit ritueel is nog steeds aanwezig in de liturgie van Goede Vrijdag, wanneer de priester het kruis omhoog heft en zingt: *Ecce lignum crucis, in quo salus mundi pependit. Venite adoremus!* :

Aanschouwt het kruishout, waaraan de Redder van de wereld heeft gehangen. Komt laten wij aanbidden.

<https://kro-ncrv.nl/katholiek/encyclopedie/k/kruisverheffing>

Onze lieve vrouw van zeven smarten

Op 15 september, daags na het feest van Kruisverheffing, gedenkt de Kerk de zeven lijdensmomenten van Maria. Deze gedachtenis heet in het Nederlands taalgebied Onze Lieve Vrouw van Smarten.

‘Onze Lieve Vrouw van Smarten’ en ‘Moeder van Smarten’ (Latijn: Mater Dolorosa, of: Beata Maria Virgo Perdolens) behoren tot de vele aanduidingen van de Heilige Maagd Maria. Het gebruik om in lange litanieën het lijden van Christus’ moeder te bezingen stamt uit het oosters christendom. In de middeleeuwen zijn ook de gelovigen in de westerse kerk Maria’s smarten gaan vereren. Een speciale dag ter gedachtenis aan haar lijden werd voor het eerst vastgesteld door de Provinciale Synode van Keulen in 1413. Deze synode was een reactie op het optreden van de Hussieten, aanhangers van de Boheemse theoloog en reformator Jan Hus. Onze-Lieve-Vrouw-van-Smarten werd ingesteld als een blijk van eerherstel vanwege de iconoclastische activiteiten van de Hussieten. De synode stelde deze gedachtenis vast op de vierde vrijdag na Pasen.

Vanwege de bijzondere betekenis van het getal zeven werden er zeven smarten van Maria onderscheiden. Het getal zeven heeft een symbolische betekenis. Het staat voor heelheid, volledigheid en compleetheid. Deze symboliek is voor een deel af te leiden uit de combinatie van de drie belangrijkste zones van de schepping, verticaal gezien: hemel, aarde en zee. Vervolgens de vier richtingen van de schepping, horizontaal gezien: noord, oost, zuid, west. Drie en vier vormen samen zeven.

Deze zeven smarten:

1. **De lijdensvoorzegging door Simeon**
(Lc. 2: 34-35);
2. **De vlucht naar Egypte**
(Mt. 2:13);
3. **Het verlies van het goddelijk Kind in de tempel**
(Lc. 2, 43-45);
4. **De ontmoeting met haar kruisdragende Zoon**
(Lc. 23:25);
5. **Jezus sterft aan het Kruis**
(Joh.19:25);
6. **Maria ontvangt haar gestorven Zoon**
(Mt. 27:57-59);
7. **Maria bij de graflegging van Jezus**
(Joh. 19 40-42).

Tot de oudst bekende literatuur over de zeven smarten behoort een aantekening van de kerkleraar Sint Bernardus van Clairvaux, dat in de Nederlandse literatuur werd omgewerkt in verschillende ‘Marienclagen’. De Orde der Servieten van Maria werd in 1233 opgericht door zeven vooraanstaande Florentijnen. In 1264 stichtte deze orde een vereniging ter bevordering van de devotie tot de zeven smarten van Maria. Zij brachten een rozenkrans in omloop met zeven tientjes, speciaal bedoeld om de zeven smarten te overdenken.

Iconografisch wordt Onze Lieve Vrouw van Smarten weergegeven met zeven zwaarden die haar hart doorboren. Ook worden de verschillende smarten afzonderlijk weergegeven. De bekendste daarvan is de Piëta (Italiaans: Pieta), een afbeelding van de Heilige Maagd met het lichaam van haar overleden Zoon op schoot. Veel voorkomend zijn ook beelden van Maria die weent. Daarbij zijn de tranen vaak weergegeven door kristallen.

Het feest van de Zeven Smarten werd oorspronkelijk door de Servieten van Maria ingesteld. In 1688 verleende paus Innocentius XI officiële goedkeuring aan deze gedachtenis, die sindsdien geldt als een van de zogenoemde kleine Mariafeesten. Paus Benedictus XIII schreef het feest in 1727 voor de gehele Kerk voor. Het werd onder de naam Compassio van O.L. Vrouw gevierd op de vrijdag vóór Passiezondag. Paus Pius VII stelde de datum in 1814 (na zijn bevrijding uit Napoleons gevangenschap) vast op 15 september. Deze datum hangt samen met het feest van Kruisverheffing op de dag ervoor. Op 14 september gedenkt de Kerk de Verlossing die aan het Onze Lieve Vrouw van Smarten is de patrones van Slowakije, de staat Mississippi in de Verenigde Staten en de Italiaanse stad Mola di Bari. In Nederland zijn kerken aan haar gewijd in Oud-Zevenaar, Roosendaal, Bergharen en Hoorn. Ook de kluiskerk in Warfhuizen is aan haar gewijd evenals de Paterskerk in Venray en de parochiekerk in Panningen.

<https://kro-ncv.nl/katholiek/encyclopedie/o/onze-lieve-vrouw-van-smarten>

De zeven smarten van de Paterskerk

Op zondag 2 oktober 2022 zijn in de Paterskerk de originele reliëfs van de Zeven Smarten van Maria ingezegend door bisschop Harrie Smeets en deken Ed Smeets.

De Stichting Kruisen en Kapellen Venray heeft de zeven afbeeldingen een mooie plaats gegeven in de Mariakapel van de Paterskerk, de hoofdingang van de kerk. Aan deze plaatsing ging een zes jaar durend proces vooraf van schoon maken, conserveren en restaureren. Gerrit Kateman speelde daarin de hoofdrol samen met Marijke Karels.

In een geweldig boeiend gesprek heeft Gerrit mij verteld hoe dit proces zich ontwikkelde.

Ook heeft hij de mooie en lange geschiedenis van deze antieke terracotta reliëfs toegelicht.

Ze vertellen in feite de geschiedenis van Venray sinds 1650. Dat is het jaar waarin de beelden waarschijnlijk zijn geplaatst op het voorplein van het Franciscaner klooster aan de Leunseweg.

De vrede van Münster van 1648 was onderdeel van de vrede van Westfalen. Die vrede beëindigde in ons land de Tachtigjarige Oorlog tussen de Republiek en Spanje. Bij onze oosterburen betekende de vrede het einde van de Dertigjarige Oorlog tussen het

Heilige Roomse Rijk en Frankrijk.

In 1648 wisten de Franciscanen waar de grens tussen de Republiek en de Zuidelijke Nederlanden zou gaan verlopen en vlak tegen die grens met de Republiek bouwden ze een klein klooster. Ze hadden zich vóór die tijd al in Venray gevestigd op de locatie van het vroegere hotel de Keizer. In 1650 werd de eerste steen van kerk en klooster gelegd. Beide werden toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten. Bij de bouw werden de afbeeldingen van de Zeven Smarten op het voorplein tegen de muren van het klooster geplaatst.

In de Franse tijd werd het klooster geconfisqueerd en verkocht. De kerk bleef fungeren als hulpkerk van de Petrus' Bandenkerk. Halverwege de 19e eeuw kwamen kerk en klooster weer in bezit van de Franciscanen.

In 1925 werden kerk en klooster door brand helemaal verwoest en enkele jaren later herbouwd. De zeven reliëfs kwamen weer in nieuwe kapelletjes op het voorplein te staan. Hoe armzalig ze er in 1925 uitzagen is te zien op foto's die destijds zijn gemaakt door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, waarvan Gerrit kopieën bewaart.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het klooster door de Duitsers bezet, maar het gebouw kwam de oorlog, op wat granaatvuur na, relatief goed door. Na de bevrijding werd

de kloosterkerk tijdelijk in gebruik genomen door de parochiegeestelijkheid, omdat de Sint-Petrus' Bandenkerk was verwoest. De begrafenis van Doctor Poels in 1948 vond daarom plaats vanuit de Paterskerk. Eind jaren 40 verhuisden de beelden naar binnen in de kloosterkruisgang. Echter, trouwe kerkgangers misten de Zeven Smarten aan de buitenzijde van de kerk. Daarom werden midden jaren 50 van de vorige eeuw nieuwe kopiebeelden gemaakt van gips, die door weer, wind en regen geen lang bestaan gegund was. In 1987 kleide keramist Piet Hermans met studenten van de Vrije Academie zeven nieuwe afbeeldingen. Die staan nu nog aan de zijkant van de kerk aan de Leunseweg.

Al deze gebeurtenissen hebben hun sporen achtergelaten op de zeven afbeeldingen die nu in de Mariakapel te zien zijn. In de loop van drie en een halve eeuw zijn ze al zeven keer schoon gemaakt en gerestaureerd. Telkens met de materialen en de (on)deskundigheid die op dat moment beschikbaar waren. Al deze restauraties hebben hun sporen achter gelaten. Hieruit blijkt echter duidelijk dat de zeven reliëfs altijd zeer waardevol voor de geloofsgemeenschap zijn gebleven, het bewaren waard dus.

Voor de laatste, de achtste restauratie hebben Gerrit Kateman en Marijke Karels getekend.

Op Open Monumentendag 2018 bezocht Marijke het atelier van de Stichting Kruisen en Kapellen.

Gerrit was toen bezig om één van de reliëfs schoon te maken. Ze vroeg wat hij aan het doen was. Hij heeft dat uitgelegd en sindsdien werken ze samen aan dit project. De originelen hebben lange tijd de kloostergangen van het voormalige Beukenrode / Rooyhof gesierd. Veel mensen hebben ze toen kunnen zien in zorgcentrum Beukenrode.

Wegens een verbouwing moesten ze definitief weg. In gesprekken tussen een functionaris van de Zorggroep (eigenaar) en Gerrit Kateman ontstond in 2016 de overeenkomst om de reliëfs in eigendom over te dragen aan de Stichting Kruisen en Kapellen. Als tegenprestatie daarvoor zou de stichting kunststof kopieën maken voor Rooyhof. Deze kopieën staan sinds 2017 in de tuin van de instelling.

De schoongemaakte en gerestaureerde originele afbeeldingen van de Zeven Smarten hebben nu hun plaats in de kerk gekregen. Ze zijn na al die jaren weer thuisgekomen. De schade aan de beelden door de boven beschreven gebeurtenissen is op de foto's uit 1925 duidelijk te zien. Schade werd ook toegebracht doordat de beelden telkens weer op meer of minder zachtzinnige wijze werden los gemaakt / gehakt uit de muren of nissen waarin ze stonden.

Iedere keer weer werden ze beschadigd

Foto's: Gerrit Kateman

en weer bijgewerkt met allerlei materialen, schoon gemaakt en opnieuw bruin beschilderd.

Voor de restauratie die nu is voltooid heeft atelier Restaura uit Heerlen een plan van aanpak geschreven. Volgens dit plan hebben Marijke en Gerrit hun tijdrovende en intensieve werkzaamheden uitgevoerd. Met het prachtige resultaat dat nu in de Paterskerk bewonderd kan worden.

Gerrit heeft alle zeven antieke terracotta afbeeldingen letterlijk maanden “onder handen gehad”, alle oppervlakten met zijn vingers gekneet en gereinigd. Het langdurig lieflijke contact met het gelaat van bijv. Maria en Jezus was voor hem een heel aparte en intense, gelovige beleving.

Het schoon maken en restaureren bracht gelaatstreken en details aan het licht die vele jaren verborgen waren gebleven. Op die manier kwam onder stof en verf ook een oorspronkelijke traan tevoorschijn op het gelaat van Maria Magdalena. Het is heel bijzonder om zoiets langzaam te zien gebeuren als resultaat van je eigen geduldig werken.

Na zijn pensioen is Gerrit twee keer naar Israël geweest. Daar heeft hij alle plaatsen bezocht die een rol spelen in de zeven afbeeldingen zoals de Grafkerk en de Via Dolorosa, de weg die Jezus met het kruis heeft afgelegd. In Israël heeft hij ook met andere interpretaties kennis gemaakt van de verhalen die de beelden vertellen.

Het eerste beeld laat de opdracht van Jezus in de tempel zien. Bij die gelegenheid voorspelt Simeon het lijden van Maria, haar zeven smarten. De opdracht van joodse zonen aan de God van Israël werd bevestigd met de besnijdenis.

Het derde beeld vertelt hoe Jezus op twaalfjarige leeftijd de Schriftgeleerden in de tempel onderricht. Zijn ouders verloren Hem uit het oog. Joodse jongens citeren, als ze 13 jaar worden, voor het eerst een aantal verzen uit de Thora: de eerste vijf boeken van het Oude Testament. Deze plechtigheid heet bar mitswa. De jongens

worden “zonen van het gebod”, volgelingen van de wet van Mozes. Vanaf dan horen ze bij de joodse religieuze gemeenschap. Vanaf dan is Jezus niet alleen maar lid van het gezin van Nazareth, maar ook zichtbaar lid van Gods volk Israël. Ook dat verhaal vertelt het derde beeld. Niet alleen dat Jezus de Schriftgeleerden onderrichtte maar ook dat Hij, zoals andere dertienjarige jongens, toetrad tot het geloof van Mozes.

Gerrit is trots op het resultaat van het project dat hij samen met Marijke en anderen heeft mogen realiseren. Dankbaar ook dat bisschop Harrie Smeets in de gelegenheid was de reliëfs van Zeven Smarten in te zegenen. De restauratiestappen die achtereenvolgens zijn gezet zijn zichtbaar gemaakt op talloze foto's die hij enthousiast wil laten zien. Behalve voldoening in vakmanschap brachten de zes jaren hem ook verdieping en steun in zijn geloof. Hij kijkt er volaan, tevreden en veel rijker op terug.

Zijn ervaringen zal hij op 27 februari 2023 uitvoerig toelichten in een lezing in samenwerking met Limburgs Geschied-en Oudheidkundig Genootschap afd. Venray. Informatie over locatie en aanvangstijd volgen.

Ger Claessens

Schipbreuk op het droge

Soms strandt er iets of iemand voor mijn deur. Schipbreuk. Voor extreme, schrijnende noodgevallen is er op de pastorie altijd een overnachting mogelijk. Mijn voorganger heeft daarvoor gezorgd. Zowel voor pelgrims naar Santiago die geen andere plek hebben kunnen vinden, als voor de mensen die – al dan niet door eigen schuld – tegen de keiharde kanten van onze maatschappij zijn opgelopen. En dat laatste strandt toch met regelmaat voor mijn deur.

Ze krijgen onderdak. Alhoewel het altijd moeilijk inschatten is of hun verhaal echt is. Daar vertrouwen we dan maar een beetje op eigen inzicht en vooral op de ingevingen van de Geest. Een madame die vanuit Amerika naar hier gevlogen was en vanaf Schiphol een taxi genomen had om in Venray de erfenis van haar overleden ex-man te komen regelen, valt – sorry, mevrouw – niet in de doelgroep.

Maar één ervaring wil ik graag met u delen. Ik heb te doen met de man. Hij stond op een vrijdagochtend voor de deur. Had geen slaapplaats. Ik stond net op het punt weg te gaan en zei hem eind van de middag terug te komen. Dat deed hij. Maar vraag niet hoe. Ladderzat. Ik zei hem dat als hij kon drinken hij ook ergens anders kon overnachten. De groeten. Maar toen ik de deur gesloten had, schreeuwde hij niet alleen de hele Eindstraat bij elkaar, maar was ik ook bang dat ik op vrijdagavond dadelijk nog een glazenier zou moeten gaan bellen. Ik kan hem maar beter ergens neerleggen, dan zien we morgen wel verder. Was ook: op zaterdagmorgen zat er een redelijke man aan de koffie, die zijn verhaal vertelde. Opgepakt na en veroordeeld voor mishandeling had hij vier maanden in de bak gezeten. De overige vier maanden waren voorwaardelijk. Reclassering zorgde voor onderdak. Althans, zou daarvoor zorgen. Maar hij kon zich moeilijk voegen naar de huisregels van waar hij geplaatst was. Daar werd niet gezopen noch bezoek ontvangen. Wel gezopen en iemand over de vloer? Hupsakee, weg ermee! En nu? Nu niets. Hij mocht maandag weer op gesprek komen.

En daar merkte ik wat ik sindsdien bij menige andere armoezaaier ook gemerkt heb: als je zo in de put zit en puur afhankelijk bent van de instanties, dan heb je het zwaar in ons land. Hij zag er als een berg tegenop, tegen dat gesprek maandag: 'Ik moet daar naar toe, ik weet niet eens hoe ik er kom, ze zijn bot tegen mij, zeiken mij af, kleineren mij en praten mij verder de put in, als ik wat terugzeg zijn ze gechoqueerd en aan het einde van het liedje kunnen ze op dit moment helaas niets voor mij doen. Kom volgende week maar terug. En ondertussen? Tja, meneer, dat weten wij ook niet... Terwijl je niets mag doen of regelen zónder hen'. Als mijn agenda het toelaat ga ik mee naar die gesprekken. Laat mij het woord doen en hou jij je rustig. Meestal werkt dat goed. Ze krijgen dan zelf ook veel beter mee wat er gezegd en afgesproken is, in ieder geval veel meer dan dat ze doodnervus zelf hun eigen gedachten moeten zien te ordenen en het allemaal op dat moment in volzinnen over hun lippen moeten zien te krijgen. Bovendien: de instanties zitten meestal met twee of drie achter de tafel, aan de andere kant zit er eentje, die daardoor al per definitie op achterstand staat. De gemiddelde dakloze is geen erudiete pleiter. Eerder van de scheldpartijen... Dat is een breed maatschappelijk probleem: soms lijkt het erop dat de politiek er van uitgaat dat iedere Nederlander zich zelfstandig een weloverwogen mening kan vormen en dat ook nog eens met flair onder woorden weet te brengen. Terwijl menigeen gewoon dichtslaat bij zoveel ellende...

Ik heb er drie onder mijn dak gehad en dat was drie keer hetzelfde verhaal. 'We hebben een plek voor u, maar dat huis moet nog verbouwd worden'. Tegen een koukleumende dakloze... 'Tja, deken Smeets, met NN. van de reclassering. Het is donderdag, vijf voor vijf, ik ben morgen

vrij, ik heb helaas niets voor meneer kunnen regelen, prettig weekend en tot maandag'. En dat drie weken op rij. Na de derde week op rij dezelfde boodschap gekregen te hebben, heb ik toch vrijmoedig gevraagd naar de chef van de medewerksters reclassering in kwestie. En ook: 'Ja maar meneer is brutaal tegen ons aan de telefoon'. Tja, mevrouw, ik kan er me inmiddels wel wat bij voorstellen: u bent vrij op donderdag om vijf uur, meneer ligt buiten. En er zullen best mensen zijn die hun neus ophalen en zeggen dikke bult eigen schuld, maar u wordt betaald om oplossingen te bedenken voor die mensen. Ik ben op dit moment uw werk aan het doen... Hij ligt nu bij mij, maar ik leg hem u graag op gemeentelijk grondgebied...

Wie je ook belt als je deze mensen wat probeert te helpen, je hebt altijd net de verkeerde aan de telefoon. Die gaat er niet over, terwijl die erover gaat net de deur uit is. De volgende dag is die weer binnen, maar blijkt toch weer op een ander loket te zitten of dat de regels net op dat moment weer zijn gewijzigd. Of: daar gaan wij hier niet over, dan moet u daar zijn. En daar: hebben ze daar gezegd dat u hier moet zijn? Hoe komen ze daarbij? Nee, u moet daar zijn'. 'U bent aan het goede adres, maarrrrr....'. U kent het wel. Vroeger kon je nog eens terecht bij de paters, broeders en zusters die Venray rijk was, maar al die instituten zijn 'geprofessionaliseerd'. Ik heb wel eens aan iemand aan de telefoon die 'niks kon doen' gevraagd of met die professionalisering bedoeld is 'tot vijf uur'. En ik heb ook de eerlijke statistische ervaring dat christelijke instellingen over het algemeen toegankelijker zijn dan die van de overheid. Minstens in hun wijze van mensen benaderen. (Ik begrijp dat ik onbedoeld ook mensen hiermee te kort doe, maar er zijn nu eenmaal ook ambtenaren en functionarissen, die hun salaris eigenlijk niet verdienen... Dat geldt in elke beroepsgroep, dus ook voor deze of gene die eigenlijk betaald wordt om mensen te helpen..). Heel veel waardering en respect heb ik voor die functionaris die terugbelde en zei: 'Ik heb me inderdaad vergist: kunnen we zo spoedig mogelijk een afspraak maken met u en de meneer in kwestie die hulp nodig heeft?'

Of die ene die zich bij de rechter moest melden, maar daags ervoor door de politie werd opgepakt en vastgezet omdat ze hem niet vertrouwden. De buurt had geklaagd. Waarop de rechter boos was dat hij niet verschenen was. Hij zat nota bene in de cel van hetzelfde justitieapparaat...

En die andere die op zondagavond opgepakt werd aan de grens omdat hij geen papieren had. Klopt, die waren hem gestolen en daarvoor hadden we maandagmiddag samen een afspraak op de gemeente. Niks mee te maken, vond de politie. Goed goed, die dan ook gewoon hun werk. Maar moeizaam is het wel. De politie heeft ook eens 's avonds laat iemand voor mijn deur weggestuurd. Ik kreeg het verhaal nadien te horen. Maar waar is hij nu dan? 'Hij zal wel ergens in een winkelportiek liggen'. Opgelost. Opgelost?

We hebben oorlog, vluchtelingen, corona, crisis, maar laten we ook deze mensen tussen wal en schip niet vergeten..

Als er in het park tussen kerk en gemeentehuis nogal wat jeugd van allerlei pluimage en kleur bij elkaar ligt en wellicht voor overlast zorgt, loop er dan niet in een grote boog omheen, maar spreek hen vriendelijk aan met een welgemeend 'goedemorgen'. Dat werkt zoveel beter!

Deken Ed Smeets

Agenda

November

Zo 20	Hoogfeest Christus Koning – Afscheid zusters Ursulinen	Grote Kerk
Di 22 - 19.30 u.	Gezocht & gevonden br. Bruno Wilderbeek ocs	Paterskerk
Zo 27	1ste zondag van de advent	
Di 29 - 20.00 u.	Bijbelavond Van kaft tot kaft	Pastorie Paterskerk

December

Zo 10 - 12.15 u.	Inzegenen Kerststal Oude Markt	
Ma 12 - 20.30 u.	Doopvoorbereidingsavond	Pastorie Paterskerk
Di 13 - 20.00 u.	Bijbelavond Van kaft tot kaft	Pastorie Paterskerk
Wo 14 - 14.00 u.	Adventsviering KBO Venray	Witte Hoeve
Vr 16 - middag	Jubileumviering 600 klooster Jerusalem	
Di 20 - 19.00 u.	Biechtviering	Paterskerk
Vr 23 - 20.00 u.	Jubileumconcert Venrode Voices	Grote Kerk

Kerstmis 2022

Kerstavond:

17.00 u. (peuterdienst)	Paterskerk	
18.00 u.	Grote Kerk	Koninklijke Harmonie Euterpe
20.00 u.	Paterskerk	Chrisko
21.00 u.	Smakt	
22.00 u.	Grote Kerk	Zangers van Sint Frans

1e Kerstdag:

9.30 u.	Grote Kerk	Venrays Mannenkoor
11.00 u.	Paterskerk	Zonnelied
11.00 u.	Smakt	
Middag doorlopend kinderzegen	Grote Kerk	

2e kerstdag:

9.30 u.	Grote Kerk	MMSK Sint Petrus' Banden
11.00 u.	Paterskerk	Crescendo

Eerste zaterdag van januari (7 januari):

Voettocht Smakt-Tienray, om zegen over het nieuwe jaar!

Academie Rolduc - lezingenreeks

14 februari (L. Hendriks: Oorlogsrecht in de huidige tijd, te Venray) en dinsdag 16 mei (H. Notermans: het vluchtelingenvraagstuk: regels, mogelijkheden en kansen, te Sevenum).

Academie Rolduc is een lezingenreeks over onderwerpen op het snijvlak van religie en maatschappij. Alle bijeenkomsten van Academie Rolduc zijn afzonderlijk te bezoeken. Deelname kost vijf euro per avond, ter plekke te voldoen. De lezingen van Academie Rolduc beginnen steeds om 19.30 uur en zijn voor iedereen toegankelijk. Het volledige programma voor het nieuwe seizoen is na de zomervakantie te vinden op www.rolduc.nl of op www.bisdom-roermond.nl/academierolduc. Aanmelden vooraf is noodzakelijk via: academie@rolduc.nl.

Bijbelavonden Van kaft tot kaft

We zijn inmiddels een heel eind onderweg met onze 'Bijbel, van kaft tot kaft'. De laatste data voor dit jaar zijn dinsdag 29 november en dinsdag 13 december. Ook wie eerder niet deelnam is welkom! Data voor 2023 volgen in de Nieuwsbrief.

Eerste heilige Communie en Vormsel 2023

We zijn van start gegaan met de voorbereidingen! Via de scholen heeft men zich kunnen aanmelden. Wie alsnog wil aansluiten, graag contact opnemen met catechese@rkvenray.nl.

De data voor 2023: EH Communie Paterskerk op zondag 14 mei om 11 uur; EH Communie in de Grote Kerk op zondag 4 juni om 11.30 uur; het H. Vormsel voor beide parochies op zondagmiddag 23 april om 14 uur.

Ken je kerk-dagen voor communicanten: 5 maart, 2 april, 7 mei & 18 juni
(Sacramentsprocessie vanaf Grote Kerk naar Paterskerk)

Programma voor kinderen & jeugd/jongeren

Alle verdere info via contact@rkvenray.nl

Communievoorbereiding

Maandag Grote Kerk en donderdag Paterskerk 15.15-16.00 uur, Zaalte Paterskerk

Kinderkerk elke dinsdag van 15.15 -16.45 uur, Zaalte & Paterskerk

Wekelijkse Eucharistieviering voor kinderen

Catechese en Eucharistie-vieren.

Voor kinderen die de eerste communie hebben gedaan en ouders / grootouders

Andere kinderen van het gezin zijn welkom.

Kinderclub 1 x per maand op zaterdagavond van 19.30-21.00 uur, Pastorie Leunen

19.30-21.00 uur. Inloop vanaf 19.15 uur.

Catechese en spel voor kinderen vanaf 8/9-12 jaar.

Op 19 november / 17 december / 21 januari / 25 februari / 18 maart / 15 april /

20 mei / 17 juni / 15 juli

Tienerclub 2e en 4 e vrijdag van de maand, Pastorie Leunen

20.00-22.00 uur: Inloop vanaf 19.45

Jongerengroep 1e en 3e maandag van de maand, Pastorie Leunen

20.00-22.00 uur: Inloop vanaf 19.45

Eucharistieviering voor jongeren 1 x per maand, Paterskerk 11.00 uur

27 november / 18 december / 29 januari / 26 februari

Geloofsavond 2 maandag en 4e donderdag van de maand, Pastorie Leunen

20.00-22.00 uur: Inloop vanaf 19.45

Ik geef de pen door aan...

Ja en nu wij ???

Wij zijn Harry en Marjo Donders.

Wij zijn in 1964 in deze Grote Kerk getrouwd.

Ons gezin telt 4 kinderen en 6 kleinkinderen.

Inmiddels ook al 2 achterkleinkinderen.

Zomer 2003 werd ik samen met Joep Krijnen gevraagd om als acoliet de uitvaarten te verzorgen onder Deken Coenen. Ik vond het prachtig werk.

In oktober ging Dhr. Muijsers weg als koster. Mij werd toen gevraagd of ik het kosterambt wilde delen met Piet Hendriks en Ronald Kerkhof. Lang hoefde ik er niet over na te denken om hier ja op te zeggen.

Ik vond het een hele eer om in deze mooie kerk te mogen werken. Rond de Kerst ging Deken Coenen naar Weert, en kwam Deken Smeets. De acolieten hadden toen nog grijze togen aan. Deken Smeets vond die niet mooi en er werd gevraagd of iemand zwarte togen kon maken. Toen kwam mijn vrouw Marjo in beeld voor de naaiklussen van de kerk. Het werd een groot succes zodat de misdienaars met advent en vastentijd ook in het zwart gekleed waren. Zo kwam Marjo ook bij de vrijwilligers. In de kerk is altijd iets te doen en ook haar bevalt het werken voor de kerk goed. Na enkele jaren stopten het koperpoetsen en moest er nieuwe dames voor komen. Ook hier werd ik voor gevraagd. Samen met Marjo en een groep dames en heren houden wij het koper en zilver glanzend. Ook houdt Marjo de was bij.

Zo zijn wij samen verbonden aan deze mooie kerk dicht bij de Heer waar wij 58 jaar geleden in het huwelijk traden.

Harry en Marjo Donders

Wij geven de pen door aan Dhr. Henk Mijster!

GROTE KERK

Adres

Parochie Sint Petrus' Banden
Eindstraat 6, 5801 CR Venray
0478-550740 - pastorie-grotekerk@rkvenray.nl

Misintenties opgegeven

Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag,
van 9.30 tot 11.00 uur, telnr.: 0478-550740;
stipendium: € 12,50 voor missen op
weekdagen, € 27,50 voor weekendmissen.
IBAN: NL49 ABNA 0579 7394 81

Kerkbijdrage

Op bankrekening NL59 ABNA 0484 1000 17 of
NL82 INGB 0001 1748 63 inzake kerkbijdrage.
Voorzitter comité kerk- bijdrage: dhr. F.
Welschen.
Penningmeester beide parochies: Maris Heijnen.

H.H. Missen

Weekdagen: 9.00 uur
Zaterdag: 19:15 uur
Zondag: 9.30 uur

Maandag en vrijdag
gezongen morgengebed: 8.35 uur

Dopelingen

13-11-22 Sofie Jacobs
23-10-22 Esme Peters
16-10-22 Maud Arts
03-07-22 Jaynovi Hendriks

Overleden

10-10-22	Theo Frederix	86 jaar
26-09-22	Bert van der Linden	94 jaar
16-09-22	Karel Janssen	73 jaar
09-09-22	Jo Kok	91 jaar
09-09-22	Mart Peeters	88 jaar
25-08-22	Jan Jansen	83 jaar
24-08-22	Jacques Verschuren	87 jaar
18-08-22	Netty Sonnemans- Keijsers	80 jaar

PATERSKERK

Adres

Parochie OLV van Zeven Smarten
Leunseweg 5, 5802 CE Venray
0478-580202 - pastorie-paterskerk@rkvenray.nl

Misintenties opgegeven

Het parochiekantoor van de Paterskerk is
samen gegaan met dat van de Grote Kerk en
gevestigd aan Eindstraat 6. Zie kolom
hiernaast.

stipendium: € 12,50 voor missen op
weekdagen, € 27,50 voor weekendmissen.
IBAN: NL81 ABNA 0231 8034 94 ,
t.n.v. Kerkbest. O.L.V. van Zeven Smarten.

Kerkbijdrage

Op bankrekening NL42 INGB 0004 2040 20,
t.n.v. parochie Venray-Zuid of
IBAN: NL17 ABNA 0231 8085 26,
ten name van: Kerkbestuur O.L.V. van Zeven
Smarten inzake kerkbijdrage.

Mariakapel geopend

Ma t/m za: 9.30 - 19.00 uur

H.H. Missen

Weekdagen: 18.30 uur
Zaterdag: 18.00 uur
Zondag: 11.00 uur

Vrijdag

Uur van Barmhartigheid: 15.00 uur

Overleden

22-10-22	Ton Hollaardt	93 jaar
21-08-22	Margriet Verstegen- Thielen	59 jaar

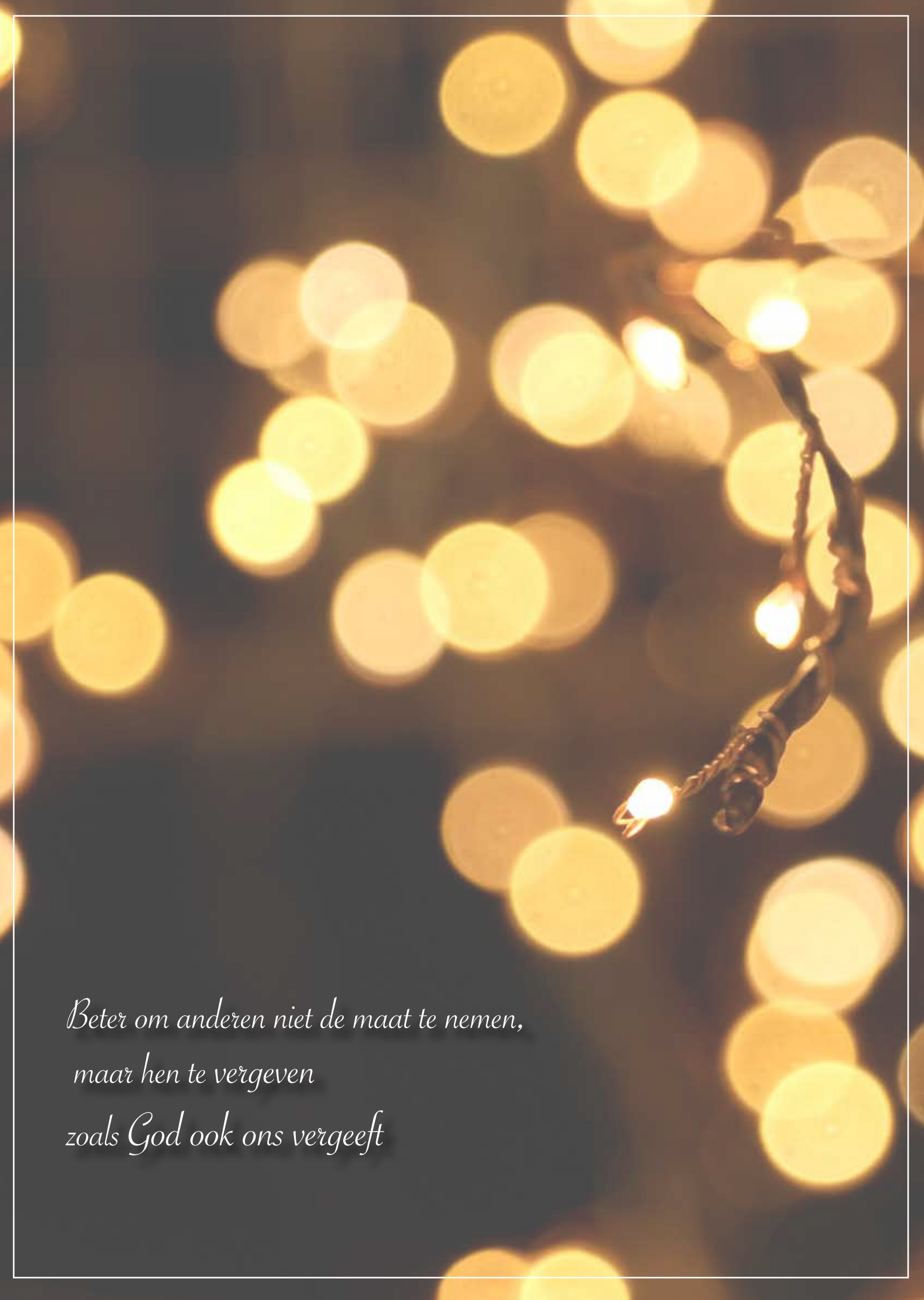
Redactie

Adres: Leunseweg 5, 5802 CE Venray.
Email: samenkerkvenray@gmail.com
Website: www.rkvenray.nl

*Gratis abonnement? Opzeggen? Adreswijziging?
Stuur een mailtje of een briefje.*

Digitale nieuwsbrief ontvangen?

Meld je aan via de site van de Grote kerk en ontvang
maandelijks de gratis digitale nieuwsbrief met de meest
actuele informatie!

*Beter om anderen niet de maat te nemen,
maar hen te vergeven
zoals God ook ons vergeeft*